

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Vidéken:
 Egy héra . . . 1 kor. Egy héra . . . 1 kor. 50 Hll.
 Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Feladv. szerkesztő:
II. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kinyitvatat:
DEBRECEN.
 Piac-utca 47. és 48. szám.

Tisza és az udvartartás.

Kint a nagyerdőben szívesen és élvezettel elhalgatom a katonazenét. A szabad és nagy tér a hatalmasan hullámzó széles akkordok érdes széleit letompítja s az összhangzó hanghullámok a rendezetlenül sorakozó koronás ősi tölgyek, a sugár jegenyék, a törpe topolyák és a magyar akáczfák között kellemes lágyaságot nyerne.

Falusi, fehérremeszelt, nádfödeles kis házikóban azonban a nyolcz, tíz paraszt legényből összeverődött rézfúvósok játéka is tűrhethetlen. Szinte recseg, ropog a ház bele. Elképzelhetjük most már, ha a mi ezredünk negyven, ötven cseh muzsikusból összeállított katonazenekara zenditene rá ilyen nádfödeles ház négy fala között valami harci indulóra: akadna-e magyar ember, aki gyönyörködni tudna e zenében, vagy megbírná-e a kis ház e terjedelmes hangokat, nem omlana-e rá a fal a merész trombitásokra?

Ha a német vagy az angol nemzet az ő nemzeti erejüknek különböző fáival benőtt erdejükben: szabad, gazdag, hatalmas birodalmukban lelkesen áldoznak a nemzeti katonaságra milliókat és milliókat és büszke önérettel látják az előttük masirozgató német

dragonyosban vagy angol tengerészben az ő nagy hatalmuknak jó anyagból készült egy-egy kis szögecskéjét: ez természetes. Az angolt is, a németet is mindjárt megértjük.

A nagyerdőben mi is gyönyörködünk a katonazenében.

Ha azonban a magyar nemzet alacsony, nádfödeles, fehérremeszelt kis házában: a mi nagyra nem vágyó, szegény, vérét is vesztő országunkban a nem magyar katonaságra milliókat és milliókat rabolnak tőlünk és elakarják velünk hitetni, hogy nekünk is van meg nem sértett nemzeti erőnk, meg nem bénított nemzeti öntudatunk több és több hatalmas fáival sűrűn benépesített erdőnk: szabad, gazdag, hatalmas birodalmunk és mi ezt nem hisszük és mi idegen lelkű és szellemű katonasággal felemésztetett millióinkat nem ajánljuk fel lelkesen, de azt mondjuk, hogy azt csak elrabolták és elrabolják tőlünk: no hát ez is természetes és akinek józan esze van, mindjárt megérti az így gondolkozó magyart.

Ez az állapot épen olyan, mintha a paraszt, falusi ház négy fala között hangversenyezne a katonazenekar. Nem gondoljuk, hogy sokáig meg nem bírhatja az az egyszerű fehérremeszelt négy fal e félelmes, lázongó, terjedel-

mes hanghullámokat? Nem félünk, hogy összeomlik az a kis házikó?

Bizony mondom, fél ettől mindenki Szive legmélyéből hiszi, ha nem is vallja, minden magyar politikus, hogy az ausztriai-magyarországi közös-ügyes állapot és nagyhatalom után való gyermekes ágaskodás Magyarország rovására esik; hogy minden újabb áldozat, amelyet ez együgyű állapot és éretlen ágaskodás erősítésére és táplálására annak leghatalmasabb eszközeért, a közös hadseregért hozunk és hoztunk: mindig újabb és újabb öngyilkossági kísérletünk.

De ez még nem elég.

Mint mikor a katonazenekar nagydobosa az utolsó akkordok játszásánál megkésik és teljes erejéből úgy csap a nagy dob kifeszített számárbörére, hogy a kellemetlen disszonanciát a zenei műveltséggel nem dicsekedhető hallgató is rögtön észre veszi és leszólja, — ami nagyhatalmi hóbortunk most működő nagydobosa, Tisza István gróf is a 450 millióba került katonazenekari előadás utolsó akkordjai után az udvartartás új 2 milliót követelő nagy dobverőjével ütött bele számárböréből készült nagydobjába.

Az ilyen késlekedő kezű nagydobost a katonazenekarból nagyköny-

Becsületérzés.

Irla: Fényes Samu.

Főtárgyalás van. Szenzációs ügyet tárgyalnak, nagy a hallgatóság.

Egy pénzügyi hivatalnokot vádolnak sikkasztással. Elegáns ur, pertu az egész vármegyével, még a vicispánnal is. Hogy ne! legszerencsésebb udvarlója a kulisszák szépeinek, legelegánsabb játékos a kaszinónak, — talpig dzsentlmen. Ismeri mindenki, ki személyesen, ki hírből.

A vád szerint trafikosokkal trafikált s megkárosította néhány ezer forinttal a kincstárt. Van sok vallomás, terhelő is, de kellő mérlegeléséhez az kellene, hogy valaki teljesen tájékozódjék a mi közigazgatásunk utvesztőjében. Ilyen ember pedig nincs ezen a világon, a vádlott azonban minden zsákutcából talál egy piczike sikátort, amelyen ki tud surranni.

Bizonyos előkelő nyugalommal hallgatja a terhelő vallomásokat. Néha szinte belemerül laktópánja szemleletébe, aranyóraláncza zsuzsuival játszik, egy-egy gorombább vallomásra a csiptetőjét is az orrára biggyeszti. Valahányszor az elnök megszólítja, hidegen, gráciával válaszol, mintha szalonban ülné.

Azt firtatja a bíróság, hogy onnan tellett neki a költségek. Volt fizetése és — játszott. Nagy szerencséivel játszott. Nyert, sokat nyert. Jönnék nagyságos, tán méltóságos urak is, akik játszottak vele s kik mind azt bizonyítják, hogy vádlott nagyon szerencsés volt a kártyaasztalnál. Csak nem vallhatja egy sem, hogy ő nyert a vádlottól — tán épp a sikkasztott pénzből.

A bizonyítást befejezték. Az ügyész hatalmas vádbeszédet vágott ki a laktópános, kártyás sikkasztó ellen. Közvetlen bizonyítékok híján a közvetett bizonyítékokat kovacsolja lánczczá, hogy megkaparítsa a vádlottat.

A vádlott ezt is nyugodtan hallgatja. A hallgatók mindenike hiszi bűnös voltát, de azt suttogják, fölmentik, mert kivágja a védője.

A védő rá is szolgált a bizalomra. Másfél óra hosszat beszél s összehord mindent, amit a világtörténet, jogi fejtegetés, társadalmi rajz, lélektan, dialektika csak nyujthat.

Leghatásosabb a becsületről szóló rész. Oh, a védő alaposan ismeri a becsület természetrajzát. Részletezte, hányféle a becsület, milyen kényes portéka a becsület általában s milyen különösen a védenecze. Ha

csak az elíteltetéstől akarná megmenteni védeneczet, ugymond egy szót se kellene szólania, de ő az ő kényes becsületét akarja visszaszerezni. Mert ő a védenecze tetőtől talpig gavallér. Szemére hányták udvarias kalandjait, a bizalmas pezsgős vacsorákat, a játékokat. Mindez csak gavallérvoltát igazolja, soha nőt nem kompromittált stb. stb.

Hát nem tisztességes, becsületos ember az ilyen ember! . . .

A törvényszék föl is mentette. Sok terhelő volt ellene, de bebizonyítani nem lehetett semmit. Sokan szerencsét kívántak neki, ő pedig nyugodtan leült a hallgatóság közé — úgy látszik várt valakire.

A törvényszék aztán más ügyet tárgyal. Szegény kis cselédleány került a bírák elé. Kicsi csenevész, beesett orcájú teremtes, olyan fakó szemekkel, mintha e szemek már valami sirtgödör mélyen penészedtek volna egy ideig. Balkeze nem volt, még gyerekkorában vágta el a cséplőgéppel.

Olyan közönséges ábrázat! Mint mikor a beírott lapról, melyet a szél az utcza porában, sarában végighurczolt, az eső lemossa az írást, — nyoma marad, de értelme nincs.

Gyermeköléssel vádolták. Elmondta szépen sorjában az elnök kérdésére, hogy apját,

nyen továbbítják. Geszti Tisza István gróf ur nem gondolja-e, hogy hasonlóképpen járhat ő is?

Szomoruan írom le, hogy nem!

Ellenzékünk az érvek tenger sokaságával megsemmisítheti az udvartartás költségeinek emeléséről benyújtott javaslat elődóját és védelmezőit. Ezt talán meg is teszi. De hogy kitarásával, lelkes elszántságával és egyesülésével a maga igazát, amit az egész ország, az egész magyar nemzet is hisz, vall, elismertesse és győzelemre vigye: ehhez nincs elég becsületes elszántsága, törhetetlen bátorsága, minden kicsinyes, személyeskedő torzalkodáson felülemelkedő hazafiassága; erre a nagy feladatra kishitű, marakodó, felekezetieskedő, önáltató és önmagában még sem bizó és ezt jobban tudja Tisza gróf, mint mi!

Ő hát nyugodt. Mosolyogva hallgatja az ellenzéki szónokok szép beszédeit. Vagy talán maga is gyönyörködik benne? Ezt is megteheti, mert tudja, mi következik a beszéd után: szavazás és a nem is szervezett magyar udvartartás költségeinek lelketlen felemelése!

De ez sokáig nem maradhat így! A közeledő új választásokon az ellenzéki kerületeknek elszánt, bátor és képzett férfiakat kell küldeni az országgyűlésbe! Akkor aztán Tisza Istvánok nem ülhetnek a magyar nemzet nyakára soha többé!

Gyökössy Endre.

Országgyűlés.

[Budapest, 1904. július hó 15-én.]

Eredeti tudósításunk.

Csendes mederben indult a tanácskozás. A mai ülésen kormányparti is beszél: *Dániel* Ernő báró, hogy a civilizista felemelést támogassa. A tanácskozást *Perczel*

anját nem ismerte, tán nem is volt neki, a cseledkönyvet Tihanyi Mari nevre adították ki, mert Tihanyi vagia el a kezét a gép.

— No hat lelkem, beszéd el csak hogy esett ez a dolog? kérdé jóságos arcczal az elnök.

— Étetl vittem a gazdának a szőlőbe, este jöttem vissza, egy setaló ur meg esett. Azt se tudom milyen volt, rá nem is ismerék. Védelmeztem is magam egy kicsit, de csak félkezem van, meg sötét is volt. Szólni aztán nem mertem senkinek, mert a félkezem miatt nem igen kapok szolgálatot. Egyszer már be is voltam csukva, mert nem volt bizonyítványom, se cseledkönyvem, nem születtem cseledkönyvvel. A kapitány ur aztán kibocsátott cseledkönyvet is adott, de megfenyegetett, hogy becsukat, ha még egyszer panasz lesz ellenem. El is suppotatott volna, de nem tudta hová.

— De lányom arról beszélj, amiért ide kerültél. Azért cuktak el, mert a gyermekedet ölted meg, nógató az elnök.

— Feltem is, szegyeltem is magam, hát ha ezért is becsuknak. A kicsi ferg a padláson jött a világra, a hová elbujtam. Letettem a szalmába, sirt is egy kicsit, de nem sokat. Az asszonyom rajtakapott, a bérem se akarta kiadni. Hát elköboroltam a csunya, hideg időben, éjszaka meg visszaszöktem a gyerekért. Már akkor nem moz-

gott szegényke. Elmentem a vízhez, bele akartam magam is ugrani, de nagyon hideg volt, meg zavaros. A porontyot is szántam, nem hajítottam bele, betekergettem a nagy kendőmbé, oszt otthagytam, én meg elfutottam. De aztán elfogtak, mert az asszonyom feljelentett. Így esett ez a dolog nagyságos királyi törvényszék.

Ennek a tárgyalásnak hamar vége szakadt. Csak egy tanu volt, az asszony. Szép, nagyon szép, diószemű délczag asszony. Elvált az urától.

Az ügyész tartott beszédet, dörgedelmes beszédet az általános erkölcsi romlottság ellen. Az ügyész még fiatal ember, ki kapva kap az olyan témákon, ahol páthosszal lehet szólni. Ha majd öregebb lesz, az ilyen mindennapi eseteket ő is néhány szokásos, nyelvtörő diák műszóval fogja elintézni. De most még friss lelkesedéssel dörög az ilyen becsületes személyek ellen, kiknek se szemérmök, se erkölcsi érzékek, kik örökös veszedelemek a társadalomra.

Egy szóval szép volt az nagyon.

A védő sem maradt adós, alaposan kimutatta, hogy itt a társadalom a hibás. Mikor aztán a végén az elnök megkérdezte a vádlottat, hogy tudna-e valamit a védelmére felhozni, Tihanyi Mari közönyös arcczal felelt:

— Nem tudom én miről van itt szó,

Dezső elnök vezette. A szabadságolásokon kívül más előterjesztés nem volt és így nyomokban a civilizista felemeléséről szóló törvényjavaslat folytatolagos tárgyalására tértek át.

Egry Béla csodálkozik rajta, hogy Tisza István gróf vállalta Szélltől a civilizista felemeléséről szóló javaslatot, de még inkább csodálkozik azon, hogy most jön vele a chlopyi parancs után. Az a kar, amely akkor Chlopyban lesújtott reánk, most nyitott kézzel jön, hogy milliókat kérjen tőlünk. Nemcsak az udvarnál idegen a szellem, hanem az ugynevezett közös intézményekben is. Egy newyorki közjegyző egy magyar szövegű irást vitt el hitelesítés okából a newyorki osztrák és magyar konzulátushoz. És mi történt? Az, hogy a konzul ezt a magyar irást német hitelesítési záradékkal látta el. Az okmányt eredetiben a ház asztalára teszi. Szép fogalma lehet annak az amerikai közjegyzőnek az önálló magyar államiságról, a mikor konzulnak magyar szövegű irást német nyelven hitelesít.

Kubik Béla: Botrány!

Egry Béla ezután a törvényekre hivatkozva bizonyítja, hogy a magyar királynak állandóan az országban a helye. Százhatvannégy millió forintot fizettünk 1867-től udvartartásra és mi térült vissza ebből az összegből? Alig valami, mert az összeg legjavát Ausztriában költi el az udvar.

A civilizistát nem fogadja el még régi alakjában sem, mindaddig, a míg magyar udvartartásunk nem lesz. (Helyeslés a baloldalon.)

Dániel Ernő báró emelkedett fel szólásra a javaslat mellett. Eddig csak az ellenzék beszélt — ugymond — a kormánypart halgatott. Nem azért hallgatott a kormánypart, mintha indifferens volna, hanem azért, mert a mult parlamentí forradalom annyi elintézni valót hagyott hátra, hogy most sürgősen a pótlásokhoz kell fogni.

Kubik: Az nem volt forradalom! (Ugy van! Ugy van! a baloldalon.)

Dániel Ernő báró: A kormányelnök eléggé megokolta a javaslatot. (Derűtség a baloldalon) Ezért szóló nem a megokolás céljából beszél voltakeppen, hanem azért, hogy a felhozott ellenszavakkal foglalkozzék. (Zaj a baloldalon.)

Endrey Gyula: Arról van szó, hogy a zsebpénzt felemeljék.

Dániel Ernő: A király személye szent és sértetlen és azért sajnálja, hogy itt ellenérveket egyáltalán fölhoztak. A monarchikus eszme sehol sem vetett oly gyökeret, mint nálunk és azért reméli, hogy az országot nagygyá, hatalmassá tehetjük. Hosszulégetű beszédek hangzottak itt el. A legtöbbje nem is tartozott a tárgyhoz. Mindazáltal megpróbálja az ellenérveket kihámozni. A legsúlyosabb az volt, hogy a két millió többlet megzavarná háztartásunkat. (Felkiáltások balról: Ezt nem mondtuk.) A másik érv, hogy nincs udvartartás, a harmadik érv, hogy megszavaznák a költséget külön magyar udvartartás részére. Tudomásul veszi, hogy az első érvet az ellenzék visszavonja. A mi a másik érvet illeti, kijelenti, hogy igenis van magyar udvartartás.

Felkiáltások balról: Hol van? De jó szeme van, hogy látja.

Dániel Ernő báró: Rátkay kifejtette, hogy a mostani magyar udvartartás nem felel meg törvényeinknek. Hát ez téves fel fogás. A 67-iki törvény csak azt mondja, hogy az udvartartás ügye nem közös ügyes. A király úgy rendezheti be az udvartartást, ahogy akarja. *67-ben senkinek sem jutott eszébe, hogy külön magyar udvartartást követeljen.* (Nagy zaj, ellentmondás a baloldalon.) Mint fiatal ember foglalkozott akkor az eseményekkel és állíthatja azt, a mit mondott. A 15-ös albizottságban akkor csak két felszólalás történt. Deák és Andrássy beszélt csupán és a szöveget változatlanul fogadták el. Senki sem hozta szóba az önálló magyar udvartartást és a képviselőházban sem *Irányi Dániel, sem más nem követelte, hogy külön legyen a magyar király udvartartása.*

Horváth Gyula: Hát ha nem követeltek, most mi nem követelhetünk.

Dániel Ernő báró: A mostani várattatás tehát úgy a törvénynek, valamint a törvény szellemének is megfelel. (Zaj és tiltakozás a szélsőbaloldalon.)

Horváth Gyula: Ityen emberektől meg kellene vonni a szót.

Elnök: Ez nem felel meg a szólásszabadság követelményeinek, a zajongás pedig nem a kollegalitásnak.

Endrey Gyula! Kollega ur, beszéljen tovább

Dániel Ernő báró: Elismeréssel szól

nem értettem én ezekből a beszédekből egy szót sem.

... Bizony törvénylátó uraimék, ez volt a legékesebben szóló védelem. Tihanyi Mari, szegény nem tudja mi az az erkölcsi érzék, mi az ő büne, büntetése... egy szót sem ért a sok szép beszédből. Annyi az ő tudománya, hogy becsukják, ha nincs rendbe a cseledkönyve.

A törvényszék visszavonult s öt perc múlva kihirdette az ítéletet: másfél évet szabott Tihanyi Mariára.

Dél lett, vége a mai tárgyalásoknak. A közönség tódult kifelé.

— Mégis csak tulságosan enyhe büntetés ez. Az ilyen becsületes perszónákat föl kellene akasztani. Életért életet. Ezt az a szép asszony, a vádlója mondta.

— Hogy pusztul a becsületérzés! Igaza van, akasztófa kellene az ilyennek.

Odanéztem, ki az a kemény bíró. Az elegáns ur volt, kit az imént mentettek föl a hivatali sikkasztás vádjá alól. Hja, ő lehet erkölcsbíró, őt felmentette a bíróság.

Együtt mentek haza a szép, délczag asszonnyal. Őt várta, úgy látszik.

Szép asszony volt, nagyon szép asszony, ismertem még abból az időből, mikor az urával élt. Trafikjok volt.

Azt mondják, hogy kedvese a fölmentett gavallérnak. Talán nem is igaz.

Apponyi gróf beszédéről. Szép is volt, ragyogó is volt. Gyönyörűséggel hallgatta, de annál inkább meglepte az a konkluzió, a melyet Apponyi levont. Szóla is óhajtanak tartatni a magyar udvartartást.

Felkiáltások arról: Az imént azt mondta, hogy van magyar udvartartás.

Dániel: Azt mondtam, hogy a törvénynek megfelelő udvartartásunk van. Ő is óhajtanak tartja, hogy a király minél humanosabb ideig itt legyen. De a magyar udvartartás nem áll abból, hogy egy csomó udvari személyzet lézengjen ott, hanem abból, hogy a király mentől gyakrabban tartózkodjék ott és ezzel emelje a magyar korona fényét. Ennek az óhajának adott kifejezést a miniszterelnök. *A kormányelnök szócsöve a királynak és így valószínű, hogy az, a mit itt, mint óhajt adott elő, nemsokára teljesülhet is.* (Helyeslés a jobboldalon.) A kormánypárt is nemzeti politikát üz, de ezt más eszközökkel cselekszi. Az ellenzék könnyen teheti azt, hogy bizonyos nagyhangzú jelszavakat beledobjanak a közveleménybe. Tehetik, mert nem viselik érte a felelősséget. (Zaj a baloldalon.) **Felkiáltások:** Viseljük! A kormánypárt fokról-fokra akarja a fejlődést és ennek köszönhető, hogy 67 óta nemcsak hogy megküzdöttünk a veszedelmekkel, hanem egyre nagyobbodunk is.

Magyarország szava egyre súlyosabban esik a latba. (Zaj a baloldalon.) Nem fogadja el a határozati javaslatokat, hanem változatlanul hozzájárul a szönyegen lévő javaslatokhoz. (Helyeslés a jobboldalon.) Zaj, tiltakozás, hocholás az ellenzéken.)

Bakonyi Samu beszél.

Bakonyi Samu beszélt ezután a javaslat ellen. Szerinte a többség lenézi az ellenzéknek a civilizista ellen való állásfoglalását és nemcsak hogy nem vesz részt a vitában, hanem még tüntetőleg ki is vonulnak a teremből, ha egy ellenzéki szónok felszólal. Azt hiszi, az ellenzéknek kötelessége a király személyét belevonni a vitába, mert a király is leszálított trónusáról a párt politikai küzdelmek arénájába. A civilizista felemelése semmiesetre sem alkalmas arra, hogy szeretetet ébreszsenek vele a király és a nemzet között. Dániel báró azt mondja, hogy van magyar udvartartás, de alkalmasint optikai csalódásban szenved, mert aligha tudná megmutatni, hol a magyar udvartartás. Magyar udvartartás nincs! Hát mikor jön közénk a király, mikor időzik nálunk a király?

Polónyi: Ha pénzre van szüksége, azután itt hagy a faképnél.

Bakonyi: Az előadó végtelen nagy jelentőséget tulajdonít a tervbe vett darabont testületnek. Ő nem vár, de nem is várhat semmit tőle s ő pedig éppenséggel nem lehet arra, hogy miatta felemeljük a civilizistát. Szóla ezután azt fejtegeti, hogy lesz idő, mikor szívesen jön hozzánk a dinasztia, mert akkor majd nem mehet máshova.

Polónyi: Akkor majd köszönjük a szíveségüket!

Bakonyi: Az udvartartás kiadását szigorú állami ellenőrzés alá kellene venni, mint Angolországban. Nem szavazza meg a javaslatot.

Elnök ezután felfüggeszti az ülést.

Okolicsányi László szünet után a javaslat ellen beszél. Az ülést az elnök bezárja.

Vármegyénk és közelvidéke.

Booskai István emléke. A hajduböszörményi Booskai szoborra egyre érkeznek az adományok az alispánhoz. A törvényhatóságok adományai közül Szeged 50 és Baja városok 25 koronás adományai érkeztek be.

Az újvárosi éhínség. Az aratás idején éhínség ütött ki Balmazújváros népe közt. Az erős, dolgos munkáskezek, nem kaptak aratási munkát, a város pedig képtelen segíteni őket. Ezért a kormányhoz fordulnak segítségért. A város nevében pénteken küldöttség utazott fel gróf Tisza István kormányelnökhöz, hogy az éhínségre való tekintettel adjon segítséget a város lakosságának. A küldöttség tagjai: Kaszás József főjegyző, Haranghy János bíró, Illyés Endre és Szabó Antal ev. ref. lelkészek.

Váltóhamisító parasztek. Kétségtelenül a civilizáció árnyoldala az az egyre szaporodó váltóhamisítás, amelyet tudatlan, irni is alig tudó parasztek követnek el. A váltóhamisító parasztnak fényes típusa állott a nagyváradi törvényszék előtt, Makai István bagaméri parasztagazda személyében, aki feleségével együtt, Nyuzó János és felesége odaváló lakosok nevére 450 koronás váltót hamisítottak s azt az egyik nagyváradi bankhoz nyújtották be, ahol azt meg is szavazták és kiküldték a pénzt Bagamérba. Ott azonban a postamester, jól ismervén az embereket, nem fizette ki a jelentkező Makainak, hanem visszaküldte a pénzt. Így aztán bűnügyre terelődött a dolog. A nagyváradi törvényszék büntető tanácsa Makai Istvánt két évi fegyházra, a feleségét 7 hónapi börtönre, Farkas Józsefnét pedig, akinek szinte része volt a dologban, hat hónapi börtönre ítélte.

Rigó Jancsi regénye.

— Chimay hercegnő hűtlen lett hozzá. —

Néhány héttel ezelőtt a lapokat bejárta az a hír, hogy Chimay hercegnő faképnél hagyta Rigó Jancsit, aki székesfehérvári barátjának levelet írt, melyben ezt a hírt czáfolni igyekezett, de a sorok között elismerte, hogy a hercegnő és a közte való jó viszonyt valaki nagyon megzavarta. Rigó Jancsi nem mondott igazat, mert immár bizonyos, hogy Chimay hercegnő barátságos uton elvált Rigótól és hetek óta egy nápolyi olaszszal él együtt, akinek mindenáron felesége akar lenni. A hercegnő Rigónak évjüreléket biztosított.

Rigó Jancsi a szeretőjéről.

— Ricciardit — mondja Rigó — a nápolyi vasuti állomáson láttuk először. Koffere tetején ült és falatozott. Adtam neki a kabátomat és podgyászomat és öt frankot nyomtam a kezébe. Ez az összeg egész vagyonnak tünt fel előtte, mert csak öt frankot keresett naponként. Az én keresményem, midőn a hercegnővel megismerkedtem 250 frank volt naponként, hangsúlyozta büszkén Rigó.

— Klára (a hercegnő) mindjárt megjegyezte, hogy milyen szép ember ez az olasz és nevét kérdezte. Másnap az olasz megjelent a szállodában a selyem párnákkal, melyet — mint most látom — Klára szándékosan felejtett nála. Ebédnél voltunk és Klára meghívta az olaszt. Mi champagneit ittunk, az olasz úgy látszik, még sohase ivott.

Rigó bizonyos megvetéssel mutatta, hogy az olasz milyen ügyetlenül fogta a kést és villát.

— Néhány ócska nadrágot, kabátot és ezüst órát adtam neki. Nagyon furcsán nézett ki, amidőn a nadrágot felpróbálta. Ő vékony és magas, míg én alacsony és kövér vagyok.

Rigó ezután elmondta, hogy a hercegnő rábeszélte őt, hogy menjen haza Pákozdra

az anyjához látogatóba. Távolléte alatt a hercegnének az olaszszal való viszonya olyan lett, hogy Rigó jobbnak látta a hercegnét faképnél hagyni.

Rigó Jancsi aggancai.

— Nem mondhatom — folytatja Rigó — mintha a hercegné szerelme azelőtt se vándorolt volna. *De ezek mulékony inczidensek voltak minden jelentőség nélkül.* (?) Ez a mostani azonban több volt a soknál. Elhagytam és Londonba utaztam. Miután hat hétig együtt volt Ricciardival, megint szerelmes leveleket írt nekem, melyekben erőitette, hogy csak engem szeret. A hercegné most is itt volt nálam és azt mondta nekem, hogy nem tud válni Giuseptől, de azért engem is szeret. De én egyszerűen elküldtem a hercegnét.

— Talán visszatér önhöz — mondtam Rigónak.

— Esküszöm az életemre és az anyám életére — kiáltá a cigány kezét szívére téve — *hogy ezt az asszonyt sohasem veszem vissza többé.*

Eme szavak után Rigó káromkodásokba tölt ki és a másik szobába rohant, hogy izgatottságát elpalástolja. Miután lecsendesedett, azt mondta, hogy most már nagyobb összegeket nem is igen lesz képes szerezni. Még megemlítette, hogy a hercegné chikagói nagybátyja 5000 dollár évjüreléket biztosított neki és hogy a hercegnének még 15,000 dollár évjürelék marad.

Szóval az agganccokért tekintélyes összeget kap Rigó Jancsi, aki visszatér feleségéhez Pákozdra, aki megbocsájt neki is, a hűlen hercegnének is . . .

Mi az ujság?

Az ideges ember rémtette. Az idegesség a — lehetne mondani — modern szecsessiós beségység, urrá lett Körössy János gyöngyösi lakos szervezetén is. Es a betegség mind jobban s jobban hatalmába ejtette a szerencsétlen embert. Az elmúlt héten azután egy borzalmas tragédia keretében véget ért a betegsége. Kovács felesége elment a piacra bevásárolni s beteg urat ez időre édesanyja felügyeletére bízta. Mig Kovácsné a piacon járt, férje idegrohamot kapott. Ily állapotban felragadt egy hatalmas konyhakést s anyósát halálra szurkálta, majd a padláson felakasztotta magát. Mire neje hazaért, már úgy Kovács, mint anyósa halott volt.

Egy család fátuma. A végzet sújtó keze szomorúan ránehezedett a László családra. Legutóbbi számunkban megírtuk, hogy Hatvanban Pete András agyonszurta a vele vadházasságban élő László Juliát. Mikor a szerencsétlen asszony Zsámbokon lakó testvére, László Ferencz, az irtózatos hírt meghallotta, összeesett s meghalt. A két testvért egy időben temették el. A környéken nagy a részvét a szerencsétlen család iránt, melyet ily irgalmatlanul sújtott a balsors.

Kellemetlen csere. A fonyódi fürdővendégek ritka mulatságos tévedésen kacznak. Egy kaposvári uriaszony két éves kis lányával s a hozzátartozó kisasszonnyal Fonyódra utazott fürdőbe s az ilyen apró gyermekekkel való utazásnál nélkülözhetetlen tárgyat igen praktikusán a papa feketebőr czilindertokjában rejtette el. Ugyanazon vonattal egy kaposvári fiatal ur szintén fürdőre utazott s egy szakasztott olyan czilindertokot vitt, miat a hölgy, csak hogy ebben tényleg czilinder volt, miután az ifju ur nagy dologban járt, lánykerőbe indult. Egy Fonyódon nyaraló bájosuri kisasszony mamájával akart beszélni. No de most jön a bonyodalom. A vonat vendégei egy fogadóba szálltak s hát — a bérszolga — elcserélte a skatulyá-

kat! Az uriaszony nem vette észre a tévedést, miután a skatulya tartalmára csak utközből volt szükség. A fiatal ur azonban, mikor másnap délelőtt felhuzta a lakkezipőt, a szürke fekete sráfos nadrágot, felkötötte a nyakkendőt, felvette a kifogástalanul feszülő redingotot, végre elkészült — a kocsi már légen várt s aztán sietve nyitotta ki a cizillinder tokot . . . Mire a dolog rendbe jött, a villában már ebédelték, a mi nagyban rontotta a hatást!

Egy kis gyermek tűzhalála

Több hevesi gyermek játszadozott a múlt hét végén Majzler Gyula bér gazdaságában egy szalmával megrakott kocsitetején. Nevetgéltek, szórakoztak. De a jókedvet megsokára a halálfelelem irtóztató percei váltották föl. Ugyanis a kocsin lévő szalma — eddig ismeretlen okból — hirtelen meggyulladt s a gyermekeket hamarosan lángtenger vette körül. Halálrémülten kiabáltak segítségért és az elősiető emberek ki is kapkodták őket a lángok közül. De már későn, mert a 3 éves Pap János rövid idő alatt is annyira összeégett, hogy másnap iszonyu kínok között meghalt.

Különös örökhagyó. A különzők száma ismét megnövekedett. Néhány nappal ezelőtt megölte magát Frankfuriban egy Johannis nevű mérnök, aki tekintélyes vagyont — minthogy törvényes örököse nincsen — a legkülönösebb módon testálta el. Ime néhány pont végrendeletéből:

— Tízezer márkát hagyok a 87-es számú utcarendőnek. Én ugyan sohasem láttam ezt a 87-es számú rendőrt, azt sem tudom kicsoda, de hadd örüljön a fickó.

— Ötvenezer márkát hagyok a házam előtt minden reggel 6 órakor megjelenő tejesembernek, aki gyönyörű érczes baritonjával minden reggel felvert a legédesebb álmomból.

— Az aranyórámat, amelyet pár évvel ezelőtt 1000 márkáért vettem, a rendőrkapitányomnak hagyom, halálból azért, hogy életemben nem loptak el tőlem, ami ketségkívül az ő érdeme.

— Itt az utcasarkon van egy kofa; télen gesztenyét árul, nyáron gyümölcsöt, a neve Milterné. Legalább százszor megcsalt az ügyes asszony. Ezért elismerésül 2000 márkát hagyok neki . . .

Még több ilyen furcsa tétel van a végrendeletben, hanem a legeredetibb az utolsó:

— Végezetül 30.000 márkát hagyok annak, aki a végrendeletem elolvasása után a legtisztább lélekkel meri mondani, hogy nem tart bolondnak. Amennyiben ilyen ember nem akad, az összeget osszák szét a város szegény diákjai között; hadd mulassanak egyszer nagyot ők is.

Ez a 30.000 márka alighanem a diákoké lesz.

Szőkevény szerelmesei.

— Elnáspárgolt szőkevények. —

Az egyik szomszéd városbannem minden napi vendéget vitt a viczinális. Egy egész fiatal pároska szállt ott a fogadóba a minap. A férfi, mintegy tizenhét éves szűk sápadt legényke; a bajusza ütődő félben, a szemében valami emésztő láng lobogott. A hölgy, édes babaorczájú bakfis, talán ha tizenhat éves, a viganója éppen térden alul, a csöpp kis szája minden perczen sirásra álló. Mikor megérkeztek a fogadóba, bezárkóztak a fiatalok, s egész délig iddögáltak szép kettesével meghitt magányukban. Azután leveleket irtak, felette igen érzékeny bucsut véve a czudar világtól, mely gyalázatosan utját állja két egymásért epedő szív egyesülésének.

És a leveleket elvitték a postára. Karban tették az utat. Az utca népe megbámulta az egymáshoz igen illő szép pároskát. Megbámulta azonban még valaki: Egy

roszakaratu ismerője az ifju Don Juannak, aki kocsiára ült azonnal és felkereste a szerelmes bakfis édesapját Debreczenben.

— Öregem nagy ujságot mondok!

Bus hang felelt:

Legalább jó ujságot mondanál. Képzeld a lányom . . .

— Éppen arról akarok hírt adni . . .

Este felé ismét kocsi dörgött be a fogadó udvarába. Két öregedő idegen szállt ki belőle. A pinczérrel néhány szót váltottak, aztán a fiatal pár szobája felé vették az utat. A szobából cigánynóta hallatszott:

Kalapom szememre vágom,
Melletts hervad virágom.

Rekedtes, szomorú bariton adta a muzsika kíséretét. A cigány húzta szívesen, egy-egy pohár csengett közte vidáman. Az ajtón, mely be volt zárva kopogtattak:

— Ki az?

— Nyissák ki!

A hang ismerős volt. A lányka rémülten sikoltott, az ifju gentleman pedig hőtáhalványan támolgott az ajtó felé. A két idegen lépett be. Nagy ijedelem támadt.

Az öregebb ur, a kit a kisasszonyka zokogva édes, aranyos apjának szólított, egyenesen az urfinak rontott és a botját emelte rája. A fiatal ur se volt rest és a revolverét rántotta elő!

— Hozzám ne nyuljon az ur! A lányát, meg magamat akartam vele kivégezni, de belelövöm az urba mind a hat golyót!

A fenyegetés nem riasztotta meg a felháborodott apát, aki társával együtt, aki a legényke atyja vala, irgalmatlanul helybenhagyta a szerelmes pároskát. A kisasszonyt sem kímélték a csunya bácsik, nem hízonny, de a java rész mégis csak férfiúnak jutott, szegénynek, aki zokogva, szent esküvel fogadta a csata után, hogy a kisasszonyt többé soha nem fogja megszöktetni Debreczenből.

Az örült rémtette.

Megölte a feleségét.

Makkay Iván, a Leszámitoló és Pénzváltóbank közraktárainak hivatalnok, feltűnő szépségű, fiatal feleségével, Hollósy Juliánával és három kis gyermekével, a hároméves Ivánnal, a másfél éves Évikével és a héthetes Bélával a Ferencz körut 2—4. számú ház harmadik emeletén berendezett kétszobás lakásban lakott.

Makkay Iván öt évvel ezelőtt került a közraktárakhoz. Előbb a 16. huszarezredben főhadnagy volt. Dr. Pekár Gyula országgyűlési képviselőnek a tanácsára — aki körülbelül hat évvel ezelőtt ugyancsak a 16. huszarezredben önkénteskedett s az ő százada-hoz volt beosztva — lépett ki a katonaságtól és vállalt hivatalt. A délezeg főhadnagy ugyanis szerelmes volt. Elpanaszolta a baját Pekárnak, akivel nagyon megbárátkozott.

— Nagyon, nagyon szerencsétlen vagyok, — mondta. Halálosan szeretek egy szép leányt, aki azonban az átkos kauzió miatt sohasem lehet az enyém. Nekem a kardbojtomon kívül nincs egyebem.

Pekár Gyula nagyon a szívére vette a dolgot. Lótott futott főhadnagya érdekében s végre is sikerült neki édesatyját, Pekár Imrét, a Leszámitolóbank igazgatóját rábírni, hogy Makkayt a közraktáraknál alkalmazza.

Ez azonnal otthagya a katonaságot, belépett a közraktárakhoz s megházasodott Hollósy Károly hódmezővásárhelyi gyógyszerész leányát, Juliánát vette el.

Azóta a Ferencz-körut 2—4. számú házban laktak a legpéldásabb, a legnagyobb boldogságban.

Makkayt, aki minden erejének megfeszítésével igyekezett felebbvalóinak az elismerését kivívni, szorgalmáért s lekötelező kedves modoráért nagyon szerették hivataltársai. Közte és kartársai között még csak nézeteltérés sem volt sohasem.

Hat héttel ezelőtt Makkay Iván kinzó és folytonos főfájásról kezdett panaszkodni. Orvosainak tanácsára szabadságot kért s négy héttel ezelőtt a feleségével és gyermekeivel elutazott Hódmezővásárhelyre az apósához. Főfájása azonban ott sem szűnt meg. Aggódó felesége ott is megvizsgáltatta az urat a háziorvosával, aki azt tanácsolta Makkaynének, hogy küldje az urat szanatóriumba. Makkayné hallani sem akart erről. A szerencsétlen ember állapota azóta folyton rosszabbodott. Tegnapelőtt feleségével és a legkisebb fiacskájával feljöttek Budapestre.

Az örült férj.

Makkayné itt ismét a háziorvosához, dr. Böhler Simonhoz fordult tanácsért, aki most már a leghatározottabban követelte, hogy a férjét a tébolydába szállítsák. Hosszú rábeszélésnek engedett csak Makkayné s tegnap telefonon a lipótmezei elmegyógyintézet igazgatóságához fordult, a honnan azonban azt a választ kapta, hogy nincs hely. Az asszony kapott a válaszon s nem erőltette a dolgot. Mégis nyugtalankodott a férje állapota miatt s éjjelenként nem mert lehuyni a szemét.

Megfojtja a feleségét.

Péntek reggel hét óra felé felkelt, felöltözött, ellátta a kis gyermekét s éppen a takarításhoz fogott, mikor egyszerre csak a férje, aki még az ágyban volt, felugrott, odarohant a feleségéhez s mielőtt az első meglepetéséből magához térhetett volna, megragadta a nyakát és fojtogatni kezdte.

Öt percig tartott ez a rettenetes, néma küzdelem. A férfi olyan erősen szorongatta feleségének a torkát, hogy azon hang sem tudott kitörni. Az örült ember nem is érezte el áldozatának a nyakát addig, amíg az meg nem halt.

Az örült vallomása.

Ekkor kirohant a folyosóra s irtóztatos, vérfagyasztó hangon kiabálni kezdett.

— Segítség! Gyilkosság! Doktor ur, nem én voltam!

A házbéliek pillanat alatt összefutottak s mikor látták, hogy mi történt, ketten: Kovács István házimester és Miklós Balázs villamosvasuti lakatos lefogták a még mindig dühöngő örültet. Mások ezalatt rendőrt hívtak, a ki értesítette a szerencsétlenségről a mentőket és a rendőrséget. A mentők dr. Virosztek orvos vezetésével automobilon hamarosan meg is érkeztek, Makkayné azonban már nem segíthetett. A rendőrségről Németh Béla rendőriogalmazó és dr. Schürger rendőrorvos jöttek ki. — Ezek Makkayt a mentőkocsin a főkapitányságra vitették, jegyzőkönyvet vettek fel az esetről és lepecsételték a lakást. Makkayné holttestét pedig a törvényszéki orvostani intézetbe szállították. A főkapitányságon az őrszobában helyezték el a boldogtalan embert, ahol dr. Tirscher Ernő rendőrorvos vette ápolás alá.

Az orvos faggatni kezdte a beteget.

— Mi baja?

— Minden ember halálos ellenségem. Üldöznek! — felelte az örült.

— Hol van a felesége?

— Azt hiszem, otthon van!

— Nincs valami baja?

— Azt hiszem nincs.

A kérdésekre adott feleletekből dr. Tirscher kétségtelenül megállapította, hogy a boldogtalan ember örült. Föltizenkettőkor mentőkocsin beszállították a lipótmezei örültet házába, ahol tudvalevőleg „nincs hely.”

Társas-élet.

Az öreg „Vasárnapi Ujság” az olyan szépirodalmi műveket, melyek valamely tudományos kérdést is érintenek, rendszeren át szokta nézetni valamely szaktudóssal, hogy a műben tárgy tévedések elő ne forduljanak. A szerkesztői bizalmatlanság e kémrendszerét maga Jokai se kerülhette ki. Egyik újabb novellájával történt, hogy Cholnoky Jenő, miután tudományos felülbírálás végett keze közé került, a novella főhősét illetőleg végzetes tévedést fedezett fel. A novella cselekvénye ugyanis egy északamerikai bölény rettenetességei körül forgott, minthogy pedig Északamerikában bölény egyáltalában nincs, a tudós professzor beavatkozott a nagy költő képzeletének munkájába s a tudomány nevében felemelte tiltakozó szavát.

Jókainak is tudomására esett a dolog, s minthogy a hősnek okvetetlenül az állatvilágból kellett kikerülnie s minthogy Észak-Amerikának legnagyobb négylábuja: a tapir tudvalevőleg igen szelíd jószág: a nagy költő és a tudós kölcsönös egyetértéssel egy veszett tapirt tettek meg a fantasztikus novella hőisévé.

Maga Jokai is jól mulatott a veszett tapírra vált bölény kalandos históriáján.

Lapunk egyik ifju barátja, ki már tömördek verset írt vala meg a délibábos Hortobágyról, nagyon megkívánta, hogy im már egyszer valóságban is látna karikást, gulyást, csikóst, s más népszínműbeli műeszközöket.

— Mert mégis csak kompromittáló lenne, képzeljétek — mondá tanácskozással összegyűjtött barátainak — hogy az irodalomtörténet kisússe rólam, hogy pusztá dalimat csak úgy hasból írtam.

A társaságban pár bokrétabeli ifju is titkos lelkiismeretfurdalással helyeselni kezdé az eszmét.

— Helyes. Tehát meg kell a dolgot beszélni. Okosan.

Másnap reggel a kirándulás körülményes meghányására össze is gyülekezének a néhány ifju legények a Bikába. A tanácskozás a bor mellett igen széles medret vett, aztán más tanácskozó helyek is fölkerestettek, mert hát messze ám a Hortobágy, hát mentől alaposabban kell tanácskozni.

Reggel 3 órakor még együtt látták a tanácskozó csapatot, hanem hogy aztán merre meddig jutottak, arról senki senkinek száma nem adott.

Két nap mulva találkozik két bokrétabeli a kirándulás tevékeny indítványozójával:

— Mégis csak szégyen ám öreg, hogy nem tudtuk nyélbeütni azt a kiruccezanást és itthonmaradtunk.

— Mondtam én, vágott közbe a másik bokrétabeli, alaposabban kellett volna tanácskozni a hogymikéntjéről.

Erre a jeles kirándulás-indítványozó tündöve kérdé:

— Mondjátok hát, de egész bizalmasan, hát valóban nem voltunk a Hortobágyon? Mert én akkortájt, mintha láttam volna délibabot.

UJDONSÁGOK.

— **Debreczen gazdasági tudósítója.** A földmivélségi kormány felhívására a városi tanács Debreczen területére gazdasági tudósítónak Udvarhelyi Géza tb. tanácsost ajánlotta, akinek kinevezése rövidesen meg fog történni.

— **Legelőbér hátralékok.** A legelőbérékkel azelőtt nem sokat törődött a város. A gazdák folyton hátralékban voltak vele és mikor már a hátralék

nagyon felszaporodott, egyszerűen leírták, ha nem tudták behajtani. Még mostanság is sok baj van a legelőbér hátralékokkal, miért is a tanács utasította a számvevőséget, hogy a hátralékosokról szóló kimutatást minden év április 15-ig készítse el és adja ki a gazdasági bizottságnak a behajtás eszközése végett.

— **Kereskedelmi iskolánk kibővítése.** A debreczeni kereskedő társulat még az idén új szárnyal bővíteti ki az általa fentartott kereskedelmi iskola épületét. A bővítés az intézettel kapcsolatos polgári iskola párhuzamos osztályainak felállítására, a gyűjtemények és szertárak örvendetes gyarapodása következtében szükséges. A tanács e célból az ev. ref. egyház, Kola János és özv. Jeney Ferenczné szomszédos házainak telkeiből jókora nagyságu területet vásárolt meg 28000 koronán s ezt a területet az iskola udvarához csatolta. Itten épül fel az új kereszt épület és az új tágas tornacsarnok, mintegy 120.000 kor. költséggel. Az új épület 9 négyablakos tantermet, 3 szertárnak való helyiséget, 1 szolgálakást, 1 irattárnak és 1 vendégszobának szánt helyiséget és hosszú tágas folyosókat, a magas világos souterrain-ben pedig a kézügyesítő tanfolyam céljaira szolgáló hatalmas műhelytermet és egy kisebb tanári műhelyt fog magában foglalni. A társulatot a városi közgyűlés 786.000 db. elsőrendű csertégia adományozásával segíti a mostani építkezésnél is. A választmány már a jövő héten meghirdeti az árlejtést s az ajánlatok elbírálása után nyomban hozzáfognak az építéshez. Örvendenénk, ha minden munkát helybeli vállalkozók kaphatnának meg.

— **Diaconissa-intézmény Debreczenben.** A tiszántuli ev. ref. egyházkerület főgondnoka, gróf Dégenfeld József ny. főispán érdekes beadványt intézett Debreczen város tanácsához. Beadványában arra kéri a város hatóságát, hogy az ispotályban, a köz-kórházban és minden jótékony intézménynél ev. ref. diaconissákat alkalmazzon. Az alkalmazandó lelkész fizetése 4000, az orvosé 3000, a főnöknőé ezer és a diaconissa-nővéreké hatszáz korona lenne a nemes gróf tervezete szerint, amely ellen kifogást a tanács sem emelhet, mert hiszen nemes intézményről van szó és nem is kerül a mostaninál nagyobb összegbe a létesítése.

— **Nyittravármegye Debreczenhez.** A lefolyt nagy parlamenti harc utolsó fecskejéjeként érkezett Debreczen városához Nyittravármegye átirata, hogy írjon fel a város a képviselőházhoz a nemzeti jogokért és a követelések teljesítéséért. Kissé elkésett vele a derék felvidéki megye.

— **Utóajánlat a csónakázó-tóra.** A csónakázó tóért eddig alig kapott valamicske jövedelmet a város. A mostani árlejtés ellenében utóajánlatot tett Szabó Sándor és a tanács szeptember 7-ére új árlejtést tűzött ki.

— **Debreczen marad, Nagyvárad halad.** A budapesti „Vállalkozók lapja” című ujságban olvassuk Nagyvárad város dícséretét és sajtó szívvvel olvassuk a közölt levelet. A város főmérnökének, Kőszeghy Józsefnek dícséretet zengi a levél. Ide írtuk pedig a megérdemelt dícséretet már az okulás céljából is. Kövessék a jó és szép példát minden magyar város vezérlő

mérnökei. Helyesen cselekesznek, amidőn figyelmüket minden műszaki tényezőre lelkesen kiterjesztve, előzetes egységes, minél realisabb s a mellett mégis minél nagyobb szabásu programot tűznek maguk elé s épen a munkátlanság, a válságos pangás ideje a legalkalmasabb idő a helyes elmék fixirozására, hogy a remélhetőleg mielőbb bekövetkező lázas munkálkodás programmszerűen, egységesen, kapcsolódás nélkül folyhasson le s a mellett a művészet esztétikai szempontjai is kellőképpen érvényesülhetnek. Régi keskeny utcából, sugárutakat teremt olcsó szabályozások által megjavítja a város közlekedését, egyesíti a Körös folyó két partján elterülő városrészeket, új hidakat létesít. Kicséréli a régi központi hidat modern szép alkotással. Csatornázást, villamvilágítást létesít, kövezést javít, szóval modern várost teremt. Mindezeket nagy tanulmánnyal szerkesztett pénzügyi alapra fekteti úgy, hogy a város adóját alig emeli. Nagyváradra fognak járni a városok megtanulni, hogy ambícióval, fiatalos erővel még Magyarországon is lehet valamit teremteni. Vajjon mikor közölhetünk ilyen elismerést — Debreczenről?

— **Német hadbírósi átirat.** Pénteki lapunkban tévedés folytán olyan színben tűnő hír jelent meg, mintha az oraviczai járásbírósi küldött volna német nyelvű megkeresést Debreczen városához, holott éppen ellenkezőleg áll, mert a debreczeni hadbírósi küldött oda német nyelvű átiratot, amelyet az oraviczai járásbírósi köteleességszerűen visszautasított. A jelzett hírnk tehát akként értendő, nehogy a derék magyar bíróságot sanda gyanu érhesse, hogy a debreczeni hadbírósi követte el e feltétlen elítélésre méltó dolgot, amiért illően éppen az oraviczai járásbírósi utasította rendre.

— **Meghaltak.** Varga Katalin ev. ref. 7 hónapos, Farkas Julianna ev. ref. 14 napos, Fekete István ev. ref. 6 hónapos, Matkó Erzsébet ev. ref. 9 hónapos csecsemők, Tordai János ev. ref. 68 éves szegényházi ápoló, Bökönyi Sándor ev. ref. 50 éves napszámos, Barak Márton ev. ref. 32 éves kisbirtokos, Nagy Mihály ev. ref. 75 éves magánzó.

— **Német vers Bánffyról.** Berlinben az ott megjelenő „Der Tag” című lap szintén megemlékezik Bánffyról, még pedig — versben komiszkodik. „Az én politikám az erős, radikális sovinizmus. A korona tanácsadói közt sovinizta nemzeti politikusok legyenek Bánffy, a pesti országgyűlésen.” Hevenyészett magyar fordításban így szól a vers:

Egykor egy ország süvegelte mélyen
Él a szivekben zsarnoki gögje
S most im az eget verdesi az éljen
S a soviniztát, nincs ki leböggje.

Szeme villog, feszül a karja tette:
Nem kell közös vám! felre vele!
Gulyást, szalonnát így végezetre
Nem lát bizony Bécs, bár pukkan bele.

Ábrándja édes, egy szék csak az álma,
Melynek tövise száz volt, nem egy...
Magyar ökörnek akad majd Bécsbe pálmá
De Bánffy Bécsbe többé sose megy.

— **Az ingyen bérlők.** A város azt sem tudja, ki fizet a földjéért bért, ki nem. Névtelen feljelentés alapján tudta meg a tanács, hogy a salétrom laktanya mellett levő földeket jogosulatlanul használja valaki. A vizsgá-

lat igazat adott a feljelentőnek és most a haszonbér irányában kereskedik a tanács.

— **Barcsay fejedelem sirja.** Ma délután fog kiderülni a kozmatelki érdekes csontvázelet történelmi értéke. Ekkor tartják meg ugyanis Kozmatelkén a szakértői szemlét. A megszemlélés céljából Dózsa Endre alispán, Papp Zoltán tekei főszolgabíró, Kovács István tanár és dr. Posta Béla e. tanár, archeologus aszisztense, ma Kozmatelkére utaznak.

— **Tolonczuton.** Foglalkozás és lakás nélkül csavargott Debreczenben Weisz Sámuel galicziai lakos. A rendőrség hazatolonczoltatta.

— **Mentze Henrik ujdonságok áruházában igen olcsón lehet vásárolni.**

— **Kézitáska kiállítás Mentzénél.**

— **Uj töltésű villanylámpák érkeztek Mentze Henrik ujdonságok áruházába, placz- és Szent-Anna-u. sarkán.**

TÁVIRATOK.

Az orosz-japán háború.

Az orosz vezérkar nem annyira másokat, mint inkább magát akarja bolondítani. Pl. a Port-Artur előtt elesett 30.000 japán elesett senki sem hitte Alexejevnek, csak a pétervári katonai körök, a mandzsuri vezérkar és — Alexejev. Hogy mi célja van ennek az önámításnak, igazán nem tudja az ember. Port-Arturnál a dolog éppen megfordítva áll. Port-Artur kétségbeejtő helyzetben csak alig képes már magát tartani s megvédéséről lemondott Kuropatkin, a császár is, Alexejev is.

London, július 15. A japánok Inkaut, Niucsvang kikötővárosát bevették. Niucsvangból érkezett táviratok jelentik, hogy Kaicsou és Dasicsau közt csata folyik. — Az orosz csapatokat járvány tizedeli. A mozgó és járványkórházak tömve vannak. A hangulat nagyon nyomott.

Visszavonulás Mukdenbe.

Pétervár, július 15. (Hivatalos.) Seregünk visszavonult Mukden felé. A japánok 2000 embert vesztek.

Motiencsingtől délre egyik csapatunk visszaverte a japánok támadását.

Nyári kacsá.

Páris, július 15. Az orosz-barát lapok is kacsának mondják az oroszok port-arturi hírére, hogy 30.000 japán elesett volna.

Port-Artur bevételét várják.

London, július 15. Tokióból jelentik: Japánországban már most előkészületeket tesznek, hogy arra az esetre, ha Port-Arturt a japán csapatok csakugyan beveszik, az eseményt méltóan megünnepeljék az egész ország területén. Biztosra veszik, hogy az erősség igen rövid idő alatt japán kézre kerül és ebben ma már Japánországban senki sem kételkedik. Minden más, a szárazföldön végbemenő esemény elenyészik annak a jelentősége mellett, hogy Port-Artur végveszedelmének ideje elérkezett. Elenyészik emellett az a híradás is, amely Tokióból érkezik és amely azt jelenti, hogy a japánok Inkaut

bevették, anélkül, hogy ellentállásra akadtak volna. A hadviselő felek népeinek és az egész világnak a figyelme is most Port-Artur felé fordul és az a kérdés lebeg a levegőben: kapitulált-e már Port-Artur s ha nem, meddig állhat még ellent a japánok ostromának?

Artatlanul elítélve.

Szembathely, július 15. A nagy port vert Veneszki-féle rablógyilkosság ügyében váratlan fordulat állott be. Mogor János életfogytiglan, Pap Simon 15 évi fegyházra ítélték ügyében a kuria helyt adott az újrafelvételi kérelemnek és az új tárgyalást szeptemberben fogják megtartani.

Bandaharcok a Balkánon.

Konstantinápoly, július 15. Monasztiri konzuli jelentések szerint a múlt hónapban a picsevői kerületben kétszer ütköztek össze bolgár és albán, háromszor pedig bolgár és szerb bandák. A kasztoriai kerületben Kohle bandafőnököt négy emberrel és Traiko bandafőnököt ugyancsak négy emberrel lepték meg és fogták el. 6-án a csapatok és basibozukok Postvisteben, Kasztóriától északra, 12 tagu bandát vettek körül, mely Mitresz vezető alatt állott, de a banda éjjel elmenekült. Utolsó időben a komitácisik tiz gyilkosságot követtek el.

Megrendelések gyűjtése.

Budapest, július 15. Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter, mint értesülünk, módosítani kívánja a megrendelések gyűjtéséről rendelkező törvényt. E tárgyában legközelebb ankét lesz a kereskedelmi minisztériumban. A miniszter enyhíteni kívánja a törvény szigorát a megrendelést gyűjtőkkel szemben, a gazdasági gépgyárak ügynökeik kivételével.

Vérgengzés a pletyka miatt.

Kettős gyilkosság a pusztán.

Iszonyú vérgengzés történt tornamegyei Külfüregd pusztán, ahol két béresasszony veszekedése vérgengzéssé fajult, minek folytán két emberélet pusztult el.

Hosszu György és Török Ferenc, mint béresek szolgáltak a pusztán. Együtt laktak a béresházban, ahol közös konyhájuk volt. A két férfinak egymással nem volt semmi baja, az asszonyok azonban, amint ez a közös konyhákban történni szokott, sehogysem tudták békében élni, napirenden volt köztük a czivakodás.

Kedden délután is kitért köztük a háborúság, miközben Hosszuné a tejesfazekat vágta Törökné fejéhez. A véres fejjel sikoltva futott az istállóban foglalkozó férjéhez, ki mikor, felesége dult ábrázatát meglátta, berohant a béresablakba, hogy elég tételt szerezzen a felesége bántódásáért. Hosszuné azonban el volt készülve a támadásra és baltával várta Törököt, aki szerencsésen félreugrott az asszony támadása előtt és felkapta a konyhában éles konyhakést és azt markolatig dőfte Hosszuné mellébe, aki hörögve összeesett.

Ebben a pillanatban futott be Hosszu György is vasvillával a kezében s a mint feleségét a vértől borítva megpillantotta, hatalmas csapást mért az előtte álló Török Ferencz fejére, aki jajszó nélkül bukott a földön vonagló Hosszuné mellé.

Erre aztán már összefutott az uradalom összes cselédsége, akik aztán olyan alaposan elverték Hosszut, hogy csak nagynehezen tudta a helyszínére jött orvos eszméltre hozni. Török Ferenczet és Hosszunét azonban már halva találta. A helyszínén megjelent csendőrség a gyilkos Hosszu Györgyöt súlyos sérülése miatt nem tudta letartóztatni, de a helyszínére érkezett királyi ügyész rendelkezésére bevitték a szegzárdi kórházba.

Kiderült a vizsgálat folyamán, hogy asszonyi pletyka miatt történt a vérgengzés, mert Törökné azt a hirt költötte Hosszunéről, hogy leány korában szeretője volt az ispánnak.

Halálra vert toloncz.

[Az örült dühöngésének áldozata.]

Rémes eseménynek volt színhelye a miskolci városháza. Az ottani rendőrség ugyanis a hetivásáron elfogott egy embert, akin az örültség jelei mutatkoztak. Eichler Ignácznak hívják. Azzal tette magát feltűnővé, hogy a vásárosok, árucikkeit össze-vissza tördelte. A bekísérés után a rendőrorvos msvizsgálta s miután megállapította az örültséget, elrendelte a kórházba való szállítását. A rendőrök el is kísérték az embert a kórházba, de ott azzal fogadták őket, hogy nincs hely.

Visszakísérték tehát ismét a városházára, ahol hosszas tanakodás után abban állapodtak meg, hogy az örült embert, amíg a kórházban hely lesz, lecsukják a pinczébe a tolonczok közé. A tolonczok gyanakodna nézték az új vendéget, de mert csendesesen viselkedett, csakhamar megbarátkoztak vele és kezdtek kérdésekkel ostromolni.

Este 9 óra után, amikor már a pincze lakói nyugalomra tértek, Eichleren hirtelen kitért az örülési roham. Tört-zuzott mindent, ami a kezeügyébe akadt. A tolonczok ijedten ugrottak fel ágyaikról és meg akarták fékezni a dühöngőt, de az oly iszonyatos erővel rontott rájuk, hogy az egyiket egy hatalmas ökölcsapással leterítette, a másikkal pedig a karját kapta el és egész husdarabot harapott ki belőle. A tolonczok az ágyak alá menekültek az örült elől, aki tovább folytatta dühöngéseit és mert nem volt már mit összetörnie, a saját fejét verte a falba.

A nagy lármát és dörömbölést végre meghallották az őrszobában, ahonnan rendőrök mentek le a pinczébe, akik az örült embert kényszerzubonyba téve, újból elvitték a kórházba, ahol végre is nagynehezen helyt adtak az örült embernek. Az eset nagy megbotránkozást idézett elő a városban. A megsérült tolonczok állapota oly súlyos, hogy aligha maradnak életben.

Törvénykezés.

Jövőheti büntügyi főtárgyalások.

Julius hó 18-án hétfőn vádtanacsi ügyek tárgyalásai. Julius hó 19-én, kedden főtárgyalások: özv. Selmeczi Mihályné s társa ellen súlyos testisértés büntetéseért, Pásti Imre s társa ellen súlyos testi sértés büntetéseért, ifj. Balla Márton ellen magánok irat hamisítás vétségéért. Julius hó 22-én pénteken főtárgyalások: Doma Miklós ellen 9 rendbeli lopás büntetéseért, Mile András s társai ellen hatóság elleni erőszak büntetése és másért.

REGÉNY-CSARNOK.

Ki hát a gyilkos?

Büntügyi regény az amerikai életből. 44.

— Akkor menj, ne maradj tovább, mert ha elfognának, mindenki bűnösnek tartana és ez még az életedbe kerülhetne.

Rózsa remegett, mint vihar után a nyárfalevél, hátrált a férfi elől.

— Egy csókot adj lelkem.

Nem lett volna nő, ha e kérést megtagadta volna. Engedte, hogy a férfi az arcát megcsókolja, megszorította gyöngéden a kezét, mire a férfi távozni készült. A közelben léptek zaja hangzott. Valaki közeledett.

— Menj, amíg lehet — suttogta a leány aggódalmasan.

De a férfi nem mozdult.

— Mond még egyszer, hogy az ártatlanságomban bizol — mondta. Aztán jöjj oda a kertbe, ahol oly igazságtalanul ítéltek meg engem, hogy felvilágosithassalak.

Ismét felhangzottak a léptek. Mindkét oldalról közeledett valaki.

— Menj, mielőtt észrevenne valaki — kérte a leány.

Erre a férfi elresztette a uő kezét és eltávozott, Rózsa pedig besurrant a házba és az ablakból tekintett utána. Hallotta a rendőr kiáltását és halotthaloványra vált az arca. Látta, hogy az egyik rendőrbiztos a botjával a fejére üt a menekülőnek. Majd látta, hogy két ember birokra kél egymással, majd fegyver villanás és dörrenés látszott és hallatszott és a rendőr a fal mellett összeroskadt.

— Gyilkos, gyilkos — hangzott az utczáról a kiáltás, mialatt a férfi, aki a rendőrt lelőtte, elmenekült.

Maga a főkapitány is hallotta a lövést és kisértett a szobából a nélkül, hogy Rózsa észrevette volna. Az utcára rohant. Akkorra a másik rendőr felemelte súlyosan sebesült társát.

— Az ördögbe is, csak megmenekült — atkozódott a sebesült.

— Ki volt a merénylő? — kérdezte a kapitány.

— Az, akit keresünk: Bordine Gusztáv.

— Lehetséges ez?

— Magam is úgy hiszem — vágott közbe egy polgár. Az a legkülönösebb, hogy a rendőrség épülete előtt történt.

Nem sokára bérkocsi hajtott arra és a sebesült a polgárral beleült, aki szívesen vállalkozott rá, hogy a rendőrt a kórházba kíséri.

— Hallgassa ki a leányt is — szölt a polgár.

— De hiszen hol találom én őt most?

— Hol? Hát az ön htvatalában, mert éppen odamenekült.

Erre a kocsi eltávozott. A főkapitány az épületben Rózsaát fogta vállatára. A leány makacsul tagadott mindent és minden felvilágosítást megtagadott. A rendőrtisztviselő már türelmét vesztette és erősebb rend-

szabályokhoz akart nyulni. Mégis a leány utóbb meggondolta magát, mert hiszen semmi haszna nem lett volna a tagadásból.

— Nem akarok hazudni — mondta. A férfi, akivel találkozott az imént, tényleg Bordine Gusztáv volt. A találkozás véletlenül történt és kénytelen-kelletlen is meg kellett hallgatnom.

Teljesen kábult fővel inult haza Rózsa anélkül, hogy Bordine anyjával beszélt volna.

[Folytatjuk]

Ne vegyen pénzért

naptárt,

mikor ingyen kapja

a Debreczeni Független Ujság

Nagy Képes Naptárát

ha előfizet

a Debreczeni Független Ujságra

Egy óra 1 korona,

vidékre 1 K. 50 fill.

A Debreczeni Független Ujság

Nagy Képes Naptára

Debreczen város és Hajdu-

vármegye

Nagy Czimtarával

és rendkívül bő és értékes tartalommal jelenik meg.

Elvállal mindenféle szobafestéseket és tapetirozásokat a legjutányosabb árban

Horváth András

mázoló-, szoba- és templom-festő

= DEBRECZEN, =

Piacz-utca 21. szám alatt.

Fényképező gépek, leme-

zek, filmek, előhívó és rögzí-

tők, aranyfürdők, cartonok

dus választékban gyári áron

részletfizetésre is kaphatók

BORSOS KATÁNÁL

DEBRECZEN, városház épület.

Tanítás és sötétkamara használata díjtalan.

Az Első Debreczeni Kézizálog Kölcsön-Intézet Részvénytársaság

Debreczen, Arany János-u. 9.

szám alatt, (az Osztrák Magyar-

Bank mellett). **Kölcsönöket**

ad: arany, ezüst, értékpapír, kéz-

műáru és mindenféle ingóságokra,

mérsékelt kamattal.

Az igazgatóság.

3632/1904 tk. sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

A püspökladányi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajthatónak Nagy Imre és neje Nagy Zsófia végrehajtást szenvedő elleni 75 kor. 76 fillér tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (és püspökladányi kir. járásbíróóság) területén lévő Nádudvar községben fekvő, a nádudvari 1060. sz. tjkvben A. I. 1. sorsz. alatt Nagy Imre és neje Nagy Zsófia nevére felvett 1197. hrsz. ingatlanra az árverést 816 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi augusztus hó 10-ik napján délután 3 órakor Nádudvar községhez tartozó megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 81 kor. 60 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt. ig. miniszt. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. Járásbíróóság mint tkvi hatóság, Püspökladányban, 1904. évi április hó 25.

Dr. Tikos

kir. aljárásbíró.

DEUTSCH LAJOS

fűszerkereskedő, Piacz-utca 38.

Ajánl mint a hajdumegyei méhészegylet elárúsítója

idél friss pergetésű

akác mézet

1 kiló 60 krajczár.

5 kiló 2 frt 50 krajczár.

3635/1904.

Árverési hirdetményi kivonat.

A püspökladányi kir. járásbíróóság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajthatónak Czibere Bálint végrehajtást szenvedő elleni 124 kor. 80 fillér tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a püspökladányi kir. járásbíróóság) területén lévő, Nádudvar községben fekvő, a nádudvari 972. sz. tjkvben A + 4-5. sorsz. alatt Czibere Bálint nevére felvett 1096/a. és 1095/a. hrsz. ingatlanra az árverést 858 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi augusztus hó 8-ik napján délután 3 órakor Nádudvar községhez tartozó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 85 korona 80 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt. ig. miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. Járásbíróóság, mint tkvi hatóság, Püspökladányban, 1904. évi április hó 25.

Dr. Tikos,

kir. aljárásbíró.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A egkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Csere kerestetik 1, esetleg 2 felvidéki leány helyett. Baross-utca 7. sz.

Felvétetik egy esetleg 2 tanuló havi 5 frt fizetéssel Bányai József zsinór-, gomb- és paszomány gyárában, Debreczen, Piacz-utca 43.

Elveszett a múlt héten egy Fox terrier kutya fehér, fején és hátsó részén fekete foltos. Megtaláló il ő jutalmat kap. Homokkert II. járás 180 sz. alatt. **Ugyanott fajtiszta Fox terrier kutyák vétetnek.**

Pénztárnoknő ki kereskedelmet végzett és a könyvelésben jártassággal bír, azonnali belépésre felvétetik. Czim a kiadóban.

Fegyverműves műhely, ahol e szakmába vágó dolgok a legolcsóbb árban s legjobban eszközöltetnek. Skóth Sándor fegyverműves, Piacz u. 34. (Főposta mellett.)

Tanuló felvétetik a Széchenyi-utca elején lévő fodrászüzletben.

Csinosan butorozott szoba, külön bejárattal, kiadó Széchenyi-u. 27. sz. a.

Boreczet, házi kezelésű, eladó Hatvan-u. 9.

Keresek egy jó csélédet, aki szorgalmas, munkás, jól tud főzni és azonkívül a gyermekekkel bánni. Fizetés havi 7-9 frt. Czim a kiadóhivatalban.

Magyar nemzet története 10 kötet teljesen új olcsó aron eladó. Szent-Anna 35.

Nemzetőr-utca 1. sz. a. Arany János-utca sarkán egy csinosan butorozott külön bejárattal szoba azonnal kiadó.

Hajdusági Bajuszpedrő.

Szép bajusz

nyerhető a híres Hajdusági bajuszpedrő használata által, mely legjobb az összes bajuszpedrő készítmények között. A bajuszt nem törli, nem tépi, mindég szép állásban tartja és soha sem keményedik meg.

Egy doboz 50 fillér.

Kapható:

Dr. Rotschnek V. Emil utóda

Grósz Nagy Ferencz
gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-u. 8 sz.

Valamint minden debreczeni gyógyszerertárban.

Eladó birtok és szeszgyár.

Egy 1200 katasztrális hold kiterjedésű, kitűnő minőségű birtok, melyen a legjobb karban lévő gazdasági épületeken kívül egy mezőgazdasági szeszgyár van, évi 2000 hectoliter termelés és hectoliterenként 10 korona refectióval, 50 katasztrális hold dohánytermelési engedéllyel **eladó.** — Hol és kivel lehet értekezni? megmondja a kiadóhivatal.

Szépség, szépítés a jóizlés követelménye!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy laboratóriumomat **új gépekkel** és **új személyzettel** láttam el, melyek folytán minden eddigi esetleges panaszra való ok ki van zárva. **Gyors expedíció** hygienicus tisztaság! **Matild arczenőcs, krém, Matild szappan, hajrestorer,** mely anélkül hogy festené vissza változtatja eredeti színére **az őszülő haját, bajuszt.** Felülmulhatatlan ártalmas anyagokat nem tartalmazó készítmények. Tessék megpróbálni, ha bármelyik nem használ arát minden kibuvó nélkül visszaadom.

Kun István gyógyszerész, első magyar „Matild” műlaboratoriuma (a párisi laboratorie cosmétique „Matilde” mintájára alapított 1895-ben, Budapest.

Debreczeni raktár: **Tóth Béla** gyógyszerertárban.

Hydraulikus sajtók

Arany érem
Szeged 1899.

Arany érem
Budapest 1899.

Arany érem
Pozsony 1902.

hydraulikus sajtóért.

szőlő- és gyümölcsmust sajtolásra a nagy üzem számára.

2 kitolható kosárral vagy 1 kosárral.

Bor-, gyümölcsbor- és gyümölcsnedv-sajtókat kézhajtásra Herculesnyomó-szerkezettel, fa- vagy vastányérral.

Gyümölcs- és szőlő-örlőket, bogozógépeket

Gyümölcs-aszaló-készülékeket

gyártanak és szállítanak jótállás mellett mint különlegességet a legújabb szerkezetben

MAYFARTH PH. és TA., BÉCS, II,

különlegességi gyár gyümölcsértékesítési gépekben.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Megrendelések idejekorán kéretnek.

Uj árukat kaptam!

és pedig olyan szép divatosokat fehér és szines batisztokban, cretonokban, női ruha szövetekben, de különösen minden színű selymes ruha vásznakban, hogy aki igazán szép és divatos (nem régi álott) kelmét akar vásárolni az el ne mulassza a **MARADÉK ÁRUHÁZAT** a Bika szálloda mellett meglátogatni.

1 méter finom Taft selyem 49 krajczár.

Üzleti elvem: „Élni és élni hagyni.”